

Tek primli dövize endeksli ferdi hayat sigortasından gelir vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.31.15.01-120.01.02.11[120-03-2017]-65
Tarih	02.10.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

HATAY VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 35672403-120.01.02.11[120-03-2017]-65

02.10.2017

Konu : Tek primli dövize endeksli ferdi hayat sigortasından gelir vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda 25/12/2002 tarihinde Büyük Mükellefler Vergi Dairesinin vergi kimlik numaralı mükellefi Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş.'ne tek primli dövize endeksli ferdi hayat sigortası yaptırdığınız, sigorta süresini doldurmanız nedeniyle 2017 yılında sigortadan ayrılmak istediğiniz ve sigorta şirketinin defaten ödenecek birikimlerinizden 6.173,40 TL gelir vergisi kesintisi yapmak istediği belirtilerek, gelir vergisi kesintisinin yapıp yapılmayacağı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinde;

"15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından

a) On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara ödenen irat tutarları,

b) On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanunun 22 nci maddesinde ise; *"Sigorta süresi en az on yıl veya ömür boyu olan tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki; bu istisnadan yararlananların (bu maddenin (2) numaralı fıkrası kapsamında sigorta yaptırılanlar dâhil) vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenler hariç olmak üzere, on yıl tamamlanmadan tek primli yıllık gelir sigortalarından ayrılmaları hâlinde, ayrılma tarihinde yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı üzerinden, 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (a) alt bendine göre tevkifat yapılır. İrat tutarlarının tespitinde 75 inci maddede yer alan hükümlere uyulur."* hükmüne yer verilmiştir.

Konuya ilişkin olarak mezkur 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinde de;

15. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından" hükmüne yer verilerek, tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından ödenen irat tutarlarının menkul sermaye iradı olduğu ve söz konusu menkul sermaye iradı sayılan ödemelerden vergi tevkifatı yapılacağı belirtilmiş olup, tevkifat oranları 2/1/2009 tarihli ve 2009/14592 sayılı Kararname ile 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratları için % 15; aynı bendin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratları için % 10 olarak belirlenmiştir.

Ayrıca, 10/10/2012 tarihli ve 28437 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hayat Grubu Sigortaları Yönetmeliğinin *"Hayat sigortası"* başlıklı 4 üncü maddesinde; hayat sigortaları, ölüm ve/veya yaşama ihtimallerine bağlı teminatlar ile bunlara bağlı ek teminatların verilebildiği, ürünün özelliğine göre birikim priminin de alınabildiği ve tazminat ve/veya birikimlerin belirli bir tutarda ya da prim iadesi veya irat şeklinde ödenebildiği hayat grubu sigorta branşı olarak ifade edilmiş olup, *"İrat ödemeli hayat grubu sigorta ürünleri (yıllık gelir sigortaları)"* başlıklı 16 ncı maddesinde ise; yıllık gelir sigortası, tek ya da taksitli prim ödemeleri karşılığında, hemen veya belirli bir süre sonra başlayan, sigortalıya/sigortalılara veya sigortalının ölümü halinde hak sahiplerine belirli tutarlarda veya bir varlığa ya da varlık grubuna

endeksli olarak ömür boyu veya belirli bir süre için düzenli irat ödemesi yapmayı öngören sigorta ürünleri olarak tanımlanmıştır.

Buna göre, 25/12/2002 tarihinde başlayıp 25/12/2016 tarihinde toplu (defaten) ödeme olarak sona erdirmiş olduğunuz sigorta poliçeniz, hak sahibi olarak tarafınıza ömür boyu veya belirli bir süre için düzenli irat ödemesi yapmayı öngören yıllık gelir sigortası mahiyetinde olmadığından, söz konusu tek primli dövize endeksli ferdi hayat sigortası poliçesi nedeniyle tarafınıza yapılan ödemenin Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesi kapsamında gelir vergisinden istisna tutulması mümkün bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, söz konusu poliçenin sonlandırılması nedeniyle ilgili sigorta şirketince tarafınıza yapılan toplu ödemenin içerdiği irat tutarı üzerinden, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (b) bendi kapsamında % 10 oranında tevkifat yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026